

Czysta i tania energia w polskich domach Jakich zmian potrzebujemy?

Konstancja Ziółkowska, Forum Energii

Transformacja energetyczna w domach

Nowe cele

- Poprawa jakości powietrza
- Bezpieczeństwo energetyczne
- Stabilne koszty energii
- Ochrona klimatu

Nowe regulacje

- ETS2 – objęcie systemem handlu uprawnieniami do emisji budynków i transportu ("zanieczyszczający płaci")
- EPBD – Dyrektywa o Charakterystyce Energetycznej Budynków

Nowe możliwości finansowania

- Krajowy Plan Odbudowy
- Społeczny Fundusz Klimatyczny i pozostałe przychody z ETS2

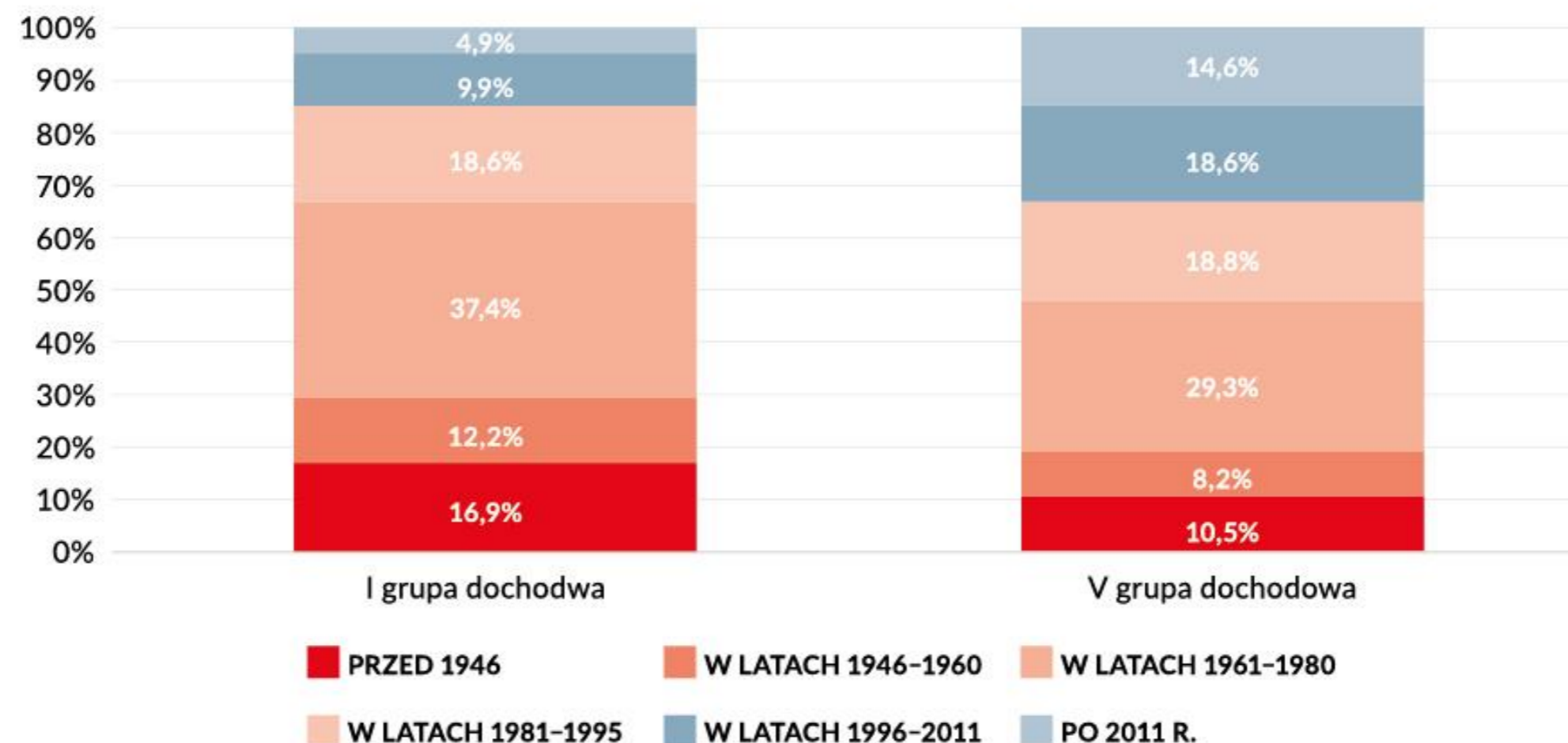
Rewizja dyrektywy EPBD – zmiany dla sektora budynków mieszkalnych

- **Wprowadzenie klas** energetycznych budynków
- **Odejście od wykorzystania paliw kopalnych** (węgla i gazu) w indywidualnych źródłach ogrzewania do 2040 r., w tym zakaz dofinansowywania kotłów na te paliwa od 2025 r. i zakaz instalowania ich w nowym budownictwie od 2030 r.
- **Redukcja zużycia energii pierwotnej o 16%** w budynkach mieszkalnych do 2030 r.
- **Wymóg osiągnięcia standardu zeroemisyjnego** w nowym budownictwie mieszkaniowym od 2030 r.
- **Utworzenie punktów kompleksowej obsługi mieszkańca** (One Stop Shop).
- **Promowanie renowacji etapowych** w oparciu o paszport renowacji budynku.

W wampirach energetycznych zamieszkują rodziny **najuboższe**,
w domach o najlepszych parametrach – **najzamożniejsze**

Więcej danych brak...

OKRES POWSTANIA BUDYNKU, W KTÓRYM FUNKCJONOWAŁO GOSPODARSTWO DOMOWE.
PORÓWNANIE NAJUBOŻSZYCH I NAJZAMOŻNIEJSZYCH GOSPODARSTW DOMOWYCH

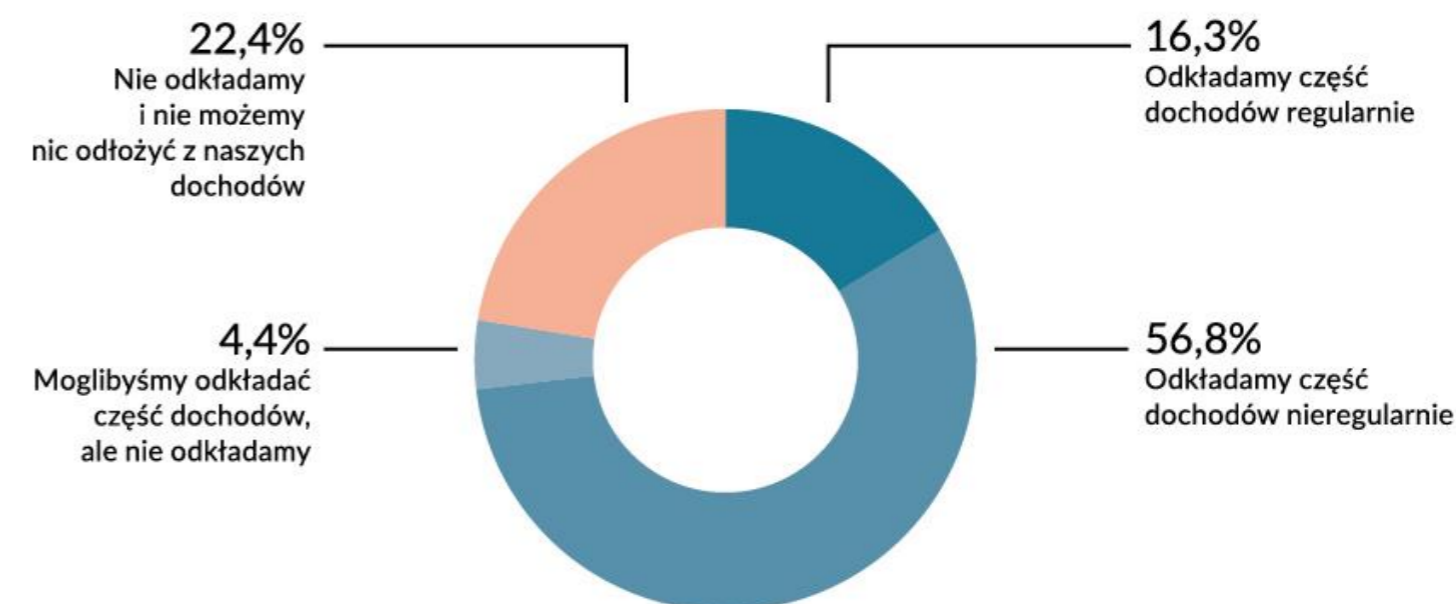

Kompleksowa lub etapowa termomodernizacja muszą stać się standardem i być szerzej dostępne dla różnych grup społecznych

Jak jest obecnie?

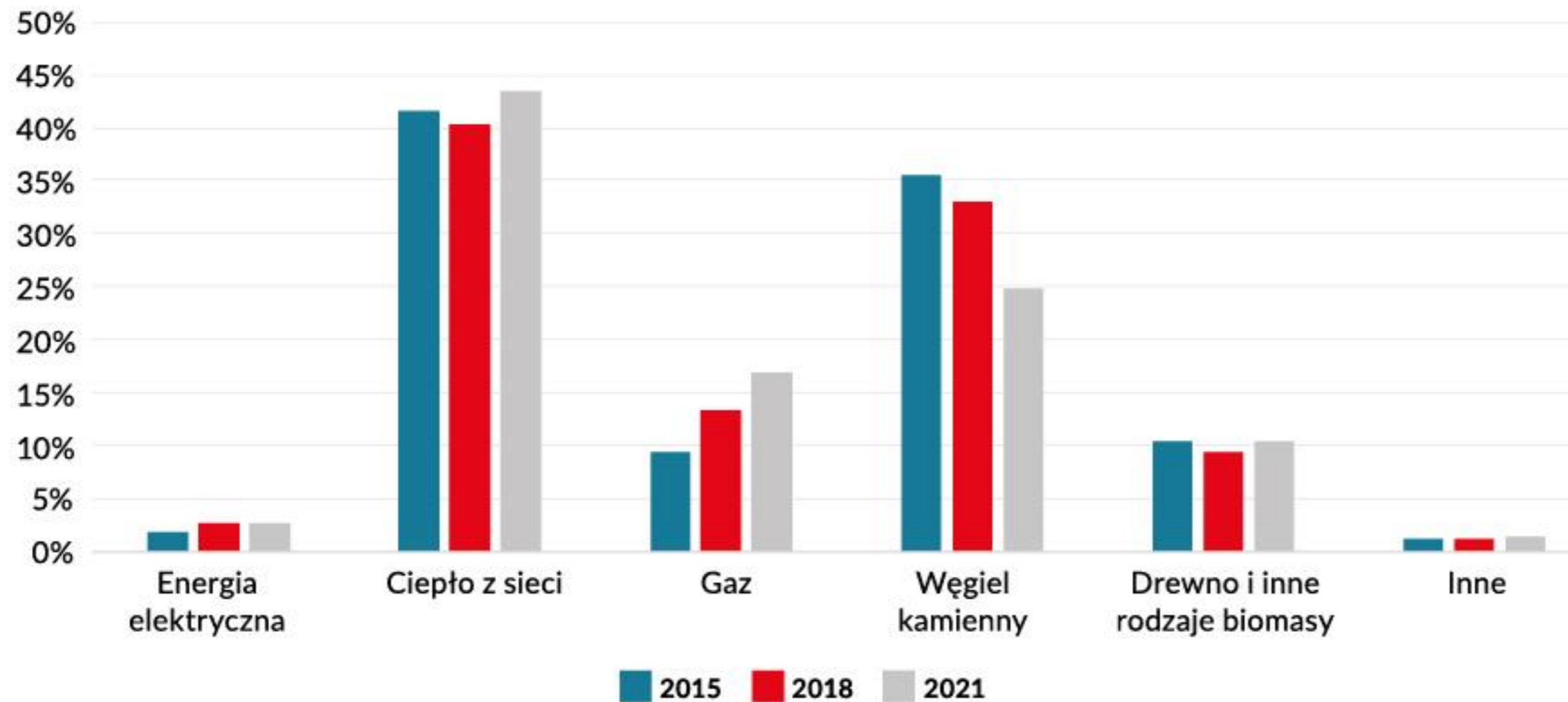
- Dysproporcja pomocy dla mieszkańców domów jedno- i wielorodzinnych
- Programy BGK oraz ulga termomodernizacyjna nie różnicują wsparcia w zależności od dochodów beneficjentów
- Słaby mechanizm prefinansowania w „Czystym Powietrzu”
- Brak wymogu kompleksowej lub etapowej termomodernizacji; zbyt niska premia za jej przeprowadzenie

ZDOLNOŚĆ DO ODKŁADANIA DOCHODÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH FUNKCJONUJĄCYCH W NIEOCIEPLONYCH BUDYNKACH

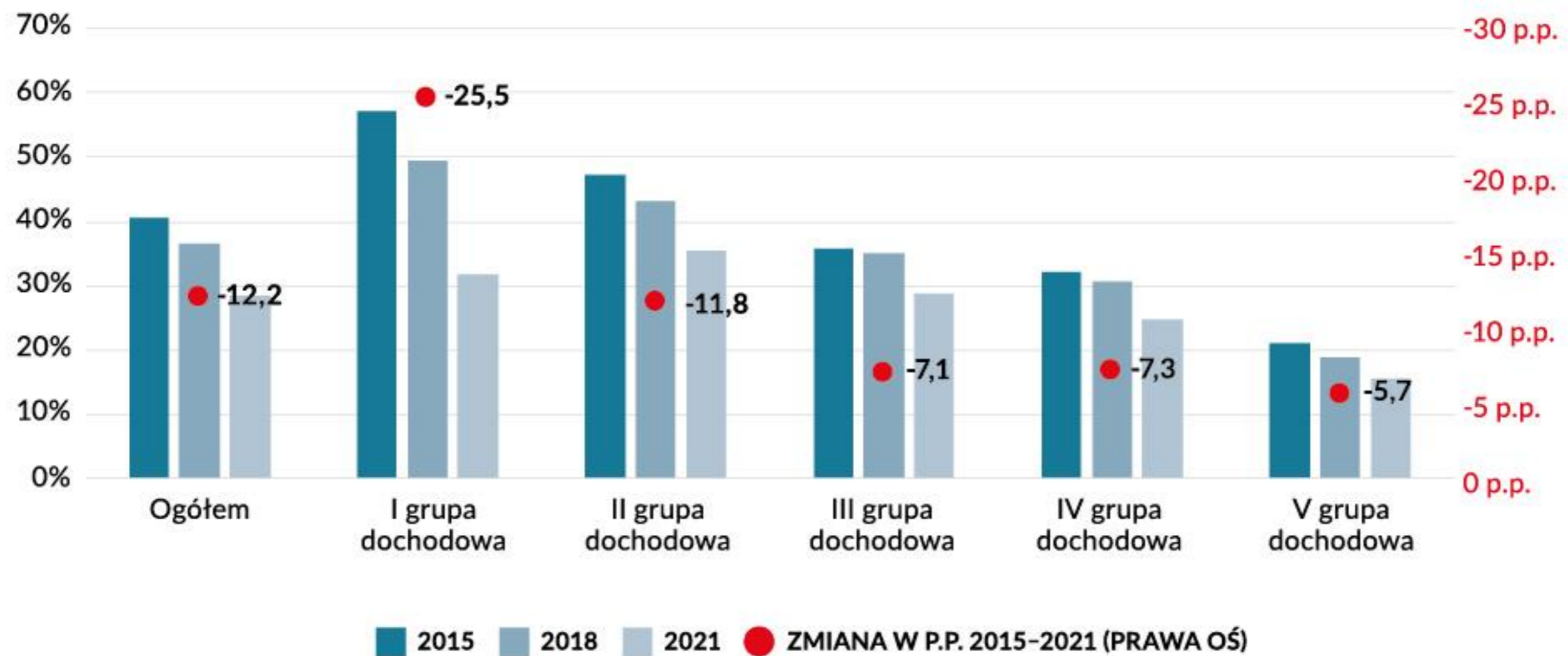
Zużycie gazu w ogrzewnictwie przyrasta zbyt szybko, zużycie węgla spada zbyt wolno

GOSPODARSTWA DOMOWE W PODZIALE NA PODSTAWOWY NOŚNIK WYKORZYSTYWANY DO OGRZEWANIA

Węglem ogrzewa mieszkania uboższa część społeczeństwa, choć w coraz mniejszym stopniu

ODSETEK GOSPODARSTW DOMOWYCH WYKORZYSTUJĄCYCH WĘGIEL DO OGRZEWANIA MIESZKAŃ
(JAKO PALIWO PODSTAWOWE LUB POMOCNICZE)

Brakuje narzędzi do monitorowania, czym ogrzewane są domy

	EGD GUS (2021)	NSP (2021)	CEEB (styczeń 2024)	SPIUG (2021)
Liczba mieszkań, w których podstawowym źródłem ogrzewania jest kocioł lub piec na węgiel	3,8 mln	3,6 mln (obejmuje źródła na biomasę; nie obejmuje 700 tys. mieszkań, w których nie ustalono typu paliwa)	3,4 mln (nie obejmuje mieszkań ogrzewanych piecami kaflowymi)	
Liczba instalowanych rocznie nowych kotłów węglowych	88 tys.		67 tys. (uśrednione dane roczne za okres lipiec 2021–grudzień 2023)	Ok. 30–40 tys. (dane za 2021 r., nie uwzględniają szarej strefy)
Odsetek gospodarstw domowych podłączonych do sieci ciepłowniczej	43,4%	39,2%		

Seniorzy w zbyt dużych domach i mieszkaniach są najbardziej zagrożeni ubóstwem energetycznym

Czynniki ryzyka ubóstwa energetycznego:

- Osoby samotnie gospodarujące
- Seniorzy
- Mieszkańcy domów jednorodzinnych ogrzewanych węglem
- Zbyt duży metraż w stosunku do potrzeb i możliwości finansowych
- Niska efektywność energetyczna budynku
- Stare budownictwo, w tym przedwojenne
- Niższe niż przeciętne dochody

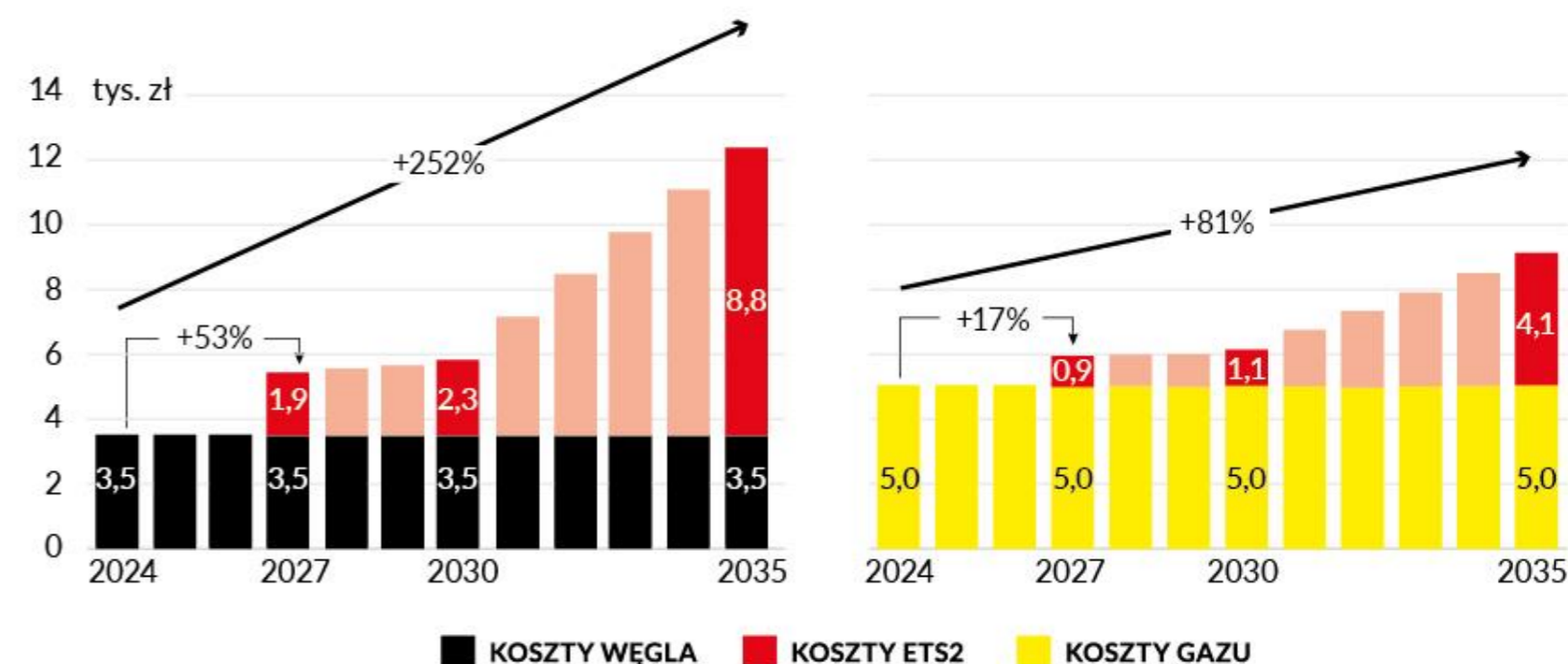
Koszty ogrzewania węglem i gazem wzrosną znacząco od 2027 r.

– SFK musi odpowiedzieć na to wyzwanie

Spółeczny Fundusz Klimatyczny:

- Polska największym beneficjentem w UE
- 11,4 mld euro wsparcia w latach 2026-2032
- Rekompensaty wzrostu kosztów energii dla najuboższych (przejściowe)
- Wsparcie termomodernizacji budynków (docelowe)

ROCZNE KOSZTY OGRZEWANIA DOMU WĘGLEM I GAZEM ZIEMNYM
PO WEJŚCIU W ŻYCIE SYSTEMU ETS2

Nowe budownictwo mieszkaniowe generuje słabo zarządzany wzrost zapotrzebowania na energię

- **5 kluczowych liczb:**

- **45,7%** osób z najuboższej grupy dochodowej zamieszkiwało w 2022 r. w przeludnionym mieszkaniu
- **0,9%** nowych mieszkań to mieszkania komunalne lub TBSy
- **22,5%** mieszkań komunalnych w kraju powstało w 2022 r. w jednym mieście – Włocławku
- $\frac{1}{4}$ nowych mieszkań z lat 2013-2020 to domy jednorodzinne na terenach podmiejskich
- **133 m²** wynosiła przeciętna powierzchnia nowego domu jednorodzinnego, w porównaniu do 53 m² przeciętnej powierzchni nowego mieszkania w bloku

Zmiana sposobu zarządzania:

- Obywatele i obywatelki w centrum procesu
- Współpraca z podmiotami działającymi lokalnie
- Wyznaczenie celów i wskazanie lidera w rządzie
- Działania oparte na danych i monitoringu – reforma bazy CEEB

Zmiany w politykach publicznych:

- Większy nacisk na kompleksową i etapową termomodernizację budynków
- Kształcenie audytorów, doradców energetycznych i pracowników budowlanych
- Rozwój doradztwa energetycznego na poziomie lokalnym
- Wsparcie dla niezamożnych właścicieli mieszkań w zasobie wielorodzinnym
- Rozwój cohousingu senioralnego

Dziękuję

